

EDİRNE KALESİ SUR TEMELLERİNİN JEORADAR (GPR) YÖNTEMİYLE ARAŞTIRILMASI

**Fethi Ahmet Yüksel^a, Kerim Avcı^b, Kübra Ergüven^b,
Hasan Karakaya^c, Hakan İnci^d, Burcu Özgüven^e**

^a İstanbul Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
Jeofizik Mühendisliği Bölümü, Avcılar Yerleşkesi, Avcılar, İstanbul.

^b Geometrik Mühendislik Müşavirlik Yer altı Araştırmaları, Küçükçekmece, İstanbul.

^c Edirne Müzesi Müdürü- Edirne Müzesi Müdürlüğü,
Kadirpaşa MektepSokak, No: 7 Edirne.

^d Edirne Genç İşadamları Derneği (EGİAD), Edirne.

^e Trakya Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dekanı, Edirne.
(fethiahmety@gmail.com)

ÖZ

Edirne İli, Merkez İlçesi, Kaleiçi Mahallesi yaklaşık 360 dönümlük bir alana sahiptir. 2000 yıllık tarihi bir geçmişe sahip ve kare planlı surlarla çevrili Kaleiçi Mahallesi, bir birini dik kesen sokaklarıyla, Tunca (Tonzus) nehrinin kenarında bulunur. Kaleiçi Mahallesini çevreleyen surlar Roma İmparatoru Hadrianus (117-138) tarafından savunma amaçlı yapılmıştır.

Kaleiçi Mahallesini çevreleyen surların Roma Castrum'u (tek sıralı kalın taş yapıli savunma kalesi) planına sahip olup kalenin dört köşesinde dört yuvarlak ve çok büyük burç bulunduğu ve aralarında ise dört köşeli, on ikişer küçük kule ile dokuz kadar kapı sıralandığı kaynaklarda yazılmaktadır (Peremeci, 1939, Eyice, 1965). Ayrıca Evliya Çelebi Seyahatname'sinde; Kaleiçi'nin 6 kapısı bulunduğunu yazmaktadır (Parmaksızoğlu, 1984). Bugün, Kaleiçi Mahallesini çevreleyen surlara ait birkaç lokasyonda temel, duvar ve kule gibi birkaç kalıntıya rastlanmaktadır.

Bu amaçla Kaleiçi Mahallesini çevreleyen sur duvarlarının temellerini bulmak amacıyla olası sur duvarının geçtiği güzergahları dikine kesen cadde ve sokaklarda kale temellerine ait kalıntıların toprak altında olup olmadığının tahkiki amacıyla, 250 MHz korumalı anten kullanılarak, Jeoradar (Yerradarı-GPR) yöntemi kullanılmıştır. Yapılan jeofizik çalışmalar sonucunda, Kaleiçi Mahallesini çevreleyen duvarların temel kalıntılarına ait olabilecek, iki boyutlu (2D) ve üç boyutlu (3D) Jeoradar Yer altı görüntüleri elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arkeojeofizik, Jeoradar, Edirne Kalesi

GEORADAR (GPR) INVESTIGATION OF THE WALL FOUNDATIONS OF THE EDİRNE CASTLE

**Fethi Ahmet Yüksel^a, Kerim Avcı^b, Kübra Ergüven^b,
Hasan Karakaya^c, Hakan İnci^d, Burcu Özgüven^e**

^a İstanbul Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,

Jeofizik Mühendisliği Bölümü, Avcılar Yerleşkesi, Avcılar, İstanbul

^b Geometrik Mühendislik Müşavirlik Yer altı Araştırmaları, Küçükçekmece, İstanbul

^c Edirne Müzesi Müdürü- Edirne Müzesi Müdürlüğü,

Kadirpaşa MektepSokak, No: 7 Edirne

^d Edirne Genç İşadamları Derneği (EGİAD), Edirne

^e Trakya Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dekanı, Edirne

(fethiahmety@gmail.com)

ABSTRACT

The Kaleiçi Quarter of the Central District of the Edirne Province (Turkey) covers an area of about 36 ha. The Quarter, with a 2,000-year long history, has a grid-street plan (streets crossing each other at right angles) and is located near the Tundzha River. The Kaleiçi Quarter is surrounded by ramparts, which were constructed during the reign of the Roman Emperor Hadrianus (117–138 A.D.) for defensive purposes.

Sources indicate that the ramparts around the Kaleiçi Quarter have the layout of a Roman Castrum with 4 large circular bastions located at each corner, and 12 four-cornered towers and 9 gates placed in between (Peremeci, 1939; Eyice, 1965). In addition, the renowned Ottoman traveler Evliya Çelebi, in his work Seyahatname, mentions that Kaleiçi comprises 6 gates (Parmaksızoğlu, 1984). Today, remnants of the ramparts surrounding the Kaleiçi Quarter, such as foundations, towers, and walls, can be found at few locations.

Ground penetrating radar (GPR) survey, using a DGPS-supported 250 MHz shield antenna, was conducted along the streets and avenues that cut the possible course of the ramparts in order to investigate whether there are any subsurface remains of the castle foundation. During the geophysical studies, two- and three-dimensional GPR images of what may be the remnants of the wall foundations were obtained. 1 empty line

Keywords: *Archaeogeophysics, Georadar, Edirne Castle*